

Govor prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na otvaranju 6. međunarodne konferencije „Stradanje Srba, Jevreja, Roma i ostalih na teritoriji bivše Jugoslavije – opasnost istorijskog revizionizma“:

„Poštovane dame i gospodo,
Cenjeni gosti,

Čast mi je da se obratim ovom uvaženom skupu posvećenom stradanju Jevreja, Roma i Srba u Drugom svetskom ratu. Zahvaljujem organizatorima na inicijativi da ovu važnu temu ponovo uvede u intelektualni i javni diskurs, posebno iz ugla činjenice da posle više od sedamdeset godina od kraja Drugog svetskog rata i dalje postoje revizionističke aspiracije i da one, nažalost, dobijaju na intenzitetu i u našem regionu.

U pogledu obeležavanja i sećanja na žrtve holokausta i genocida, januar predstavlja važan mesec, jer se na osnovu rezolucije Generalne skupštine Ujedinjenih nacija iz 2005. godine 27. januara obeležava Međunarodni dan sećanja na holokaust. Opredeljujući se za dan kada je 1945. godine Crvena armija oslobodila logor Aušvic-Birkenau, Ujedinjene nacije su se rukovodile potrebom reafirmacije ljudskih prava, prevencije i kažnjavanja zločina genocida, kao i borbe protiv stalno prisutne opasnosti od rasne, nacionalne i verske mržnje, zasnovane na predrasudama.

Pa ipak, i danas, posle više od sedamdeset godina od završetka Drugog svetskog rata, pojave revizionizma i mržnje su i dalje prisutne, nažalost, i na prostoru bivše Jugoslavije. U nekim zemljama to već predstavlja trend, gotovo svakodnevnu pojavu. Nečuven karakter zločina počinjenih nad Srbima, Jevrejima i Romima zahteva od nas da ostanemo posvećeni sećanju i odavanju počasti žrtvama, iznošenju stravične istine i suprotstavljanju onima koji je iskrivljuju ili poriču. Sa žaljenjem konstatujem da smo svedoci jednog novog, sve jačeg i vrlo opasnog prekraranja istorije.

U Jasenovcu, jednom od najozoglašenijih logora, Srbi, Jevreji i Romi bili su podvrgnuti sistematskom uništenju, bez presedana, od strane ustaškog režima NDH. Ne zaboravljamo Jasenovac, kao što ne zaboravljamo Prebilovce, niti kompleks logora Gospić-Jadovno-Pag, ni druga stratišta, upravo zbog svih nedužnih žrtava, od kojih su mnoge bila deca i žene, i ne smemo dozvoliti nasilno niti perfidno menjanje pogleda na prošlost i istorijske činjenice, jer se time relativizuju i negiraju stradanja celih naroda u prošlosti. Posebno je alarmantno ako

pokušaji negiranja zločina i prekrajanja istorije dobijaju indirektnu ili direktnu zvaničnu podršku, uključujući i njenu javnu manifestaciju i pokušaj afirmacije i rehabilitacije zločinačkih režima, kao što je to bio režim u NDH.

Zbog toga danas i postoji zabrinutost usled opasnosti od oživljavanja i legitimacije ideologije i političkih mišljenja i prakse koje su dovele do takvih strahota. Deo pomenutih nastojanja su i nenaučne reinterpretacije događaja i procesa iz perioda Drugog svetskog rata, uključujući i stradanje Srba, Jevreja i Roma na teritoriji bivše Jugoslavije, koje ponavljanjem postaju deo javnog govora i pokušaja opravdavanja zločina. Naša dužnost je da se protiv te prakse i njenog podsticanja borimo a naš osnovni zadatak, danas, da štitimo i negujemo kulturu sećanja. Mi imamo ogromnu odgovornost i prema sebi, ali i svojim precima i potomcima, da čuvamo istorijsko pamćenje na one koji su stradali u Drugom svetskom ratu, kako se ovo mračno poglavlje istorije nikada više ne bi ponovilo.

Republika Srbija, institucionalno učestvuje i podržava aktivnosti kojima se čuva sećanje na žrtve holokausta i genocida, kroz obrazovni program, kao i kroz proces vraćanja imovine žrtvama holokausta. Podsetio bih da je Republika Srbija učinila velike napore u cilju usvajanja i sprovođenja Zakona o povraćaju imovine žrtvama holokausta, što je i prepoznato u međunarodnoj zajednici, a što je važnije, od strane jevrejskih udruženja ovaj zakon je ocenjen kao jedan od najboljih po sadržaju, a posebno se apostrofira što je odmah po donošenju otpočela i njegova aktivna implementacija. Osim već tradicionalnih memorijalnih manifestacija žrtvama fašizma u Kragujevcu, Kraljevu, na Banjici, Starom sajmištu, Jajincima, u Nišu, Dragincu i drugim stratištima, želeo bih da podsetim da je Republika Srbija organizovala izložbu „Jasenovac – Aušvic Balkana“ u januaru 2018. godine u Njujorku, što predstavlja naš značajan doprinos u borbi protiv istorijskog revizionizma.

Dame i gospodo,

Dozvolite mi da zaključim svoje izlaganje izražavajući nadu da će današnja konferencija doprineti ne samo obnavljanju i negovanju sećanja na žrtve, već i boljem razumevanju i većoj toleranciji, koje su ključ za sprečavanje sukoba, a time i potencijalnih zločina.

Zahvaljujem na pažnji i želim nam svima uspešan rad."